

NN 118/09, 30.09.2009.

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA**

2906

Na temelju članka 85. podstavka 2. Zakona o hrani (»Narodne novine«, br. 46/07 i 155/08), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

**O MIKROBIOLOŠKOM RAZVRSTAVANJU I POSTUPKU U SLUČAJU
ONEČIŠĆENJA ŽIVIH ŠKOLJKAŠA**

Poglavlje 1.
OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

Ovim se Pravilnikom propisuje postupak:

- razvrstavanja preliminarnih proizvodnih područja živih školjkaša, živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa (u daljnjem tekstu: školjkaša) u mikrobiološke razrede.
- državnih veterinarskih inspektora (u daljnjem tekstu: veterinarski inspektor), osoba ovlaštenih za uzorkovanje školjkaša (u daljnjem tekstu: osobe ovlaštene za uzorkovanje) i službenih laboratorija u slučaju pojave mikrobiološkog onečišćenja i onečišćenja biotoksinima u područjima za ponovno polaganje i proizvodnim područjima za uzgoj i izlov školjkaša u skladu s odredbama Priloga II. Poglavlja II. Dijela C Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 99/07).

Pojmovnik

Članak 2.

(1) Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuje se pojmovi:

»Preliminarno proizvodno područje« – područje mora, ušća ili lagune na kojem se nalaze prirodna staništa školjkaša ili područja za uzgoj školjkaša utvrđeno od strane nadležnog tijela u kojem se provodi postupak službenog uzorkovanja školjkaša u svrhu početnog mikrobiološkog razvrstavanja.

»Zona« – dio proizvodnog područja.

(2) Za potrebe ovoga Pravilnika primjenjuju se i pojmovi iz Priloga I. točke 2. Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla («Narodne novine», br. 99/07).

Poglavlje 2. POČETNO MIKROBIOLOŠKO RAZVRSTAVANJE

Članak 3.

(1) Mikrobiološko razvrstavanje preliminarnih proizvodnih područja školjkaša u mikrobiološke razrede provodi se na temelju rezultata analiza mesa školjkaša na najvjerojatniji broj (*engl. Most Probable Number*, u daljnjem tekstu: MPN) *Escherichia coli* (u daljnjem tekstu: *E. coli*) u službenim uzorcima školjkaša pretraženim referentnom ili alternativnom metodom u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

(2) Preliminarna proizvodna područja školjkaša razvrstavaju se u mikrobiološke razrede temeljem rezultata najmanje 12 pretraženih službenih uzoraka mesa školjkaša na MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, uzorkovanih u pravilnim vremenskim razmacima u razdoblju ne kraćem od 12 mjeseci.

(3) Preliminarna proizvodna područja školjkaša razvrstavaju se u mikrobiološke razrede sukladno najvišem rezultatu pretraživanja službenih uzoraka mesa školjkaša na MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, uzorkovanih u pravilnim vremenskim razmacima u razdoblju ne kraćem od 12 mjeseci.

Poglavlje 3. MIKROBIOLOŠKO ONEČIŠĆENJE

Mikrobiološko onečišćenje kod kojeg se vrijednost rezultata pretrage nalazi u rasponu više od 230 do 4600 MPN E. coli, u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine

Članak 4.

1) Kada službeni laboratorij u uzorku uzorkovanom u proizvodnoj zoni mikrobiološkog razreda A utvrdi vrijednost rezultata pretrage u rasponu više od 230 do 4600 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, obavezan je o nalazu odmah po saznanju, obavijestiti nadležnu ispostavu veterinarske inspekcije, a najkasnije 24 sata od završene pretrage dostaviti i nalaz.

2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka:

1. Veterinarski inspektor o nalazu u odnosnoj zoni, odmah po saznanju, obavještava registrirane proizvođače i sakupljače, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije.

2. Odmah po dostavi nalaza od strane službenog laboratorija iz stavka 1. ovoga članka, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim naređuje:

– pročišćavanje školjkaša izlovljenih i/ili sakupljenih u odnosnoj zoni u centrima za pročišćavanje ili zonama za ponovno polaganje, osim školjkaša namijenjenih preradi u objektima za preradu u kojima se obrađuju na način koji osigurava uklanjanje patogenih mikroorganizama dopuštenim metodama u skladu s Prilogom III. Odjeljkom VII. Poglavljem II. Dijelom A točkom 5. podtočkama (a) i (b) Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla;

– uzorkovanje školjkaša u odnosnoj zoni, 7. i 10. dana od dana uzimanja uzorka čiji je nalaz bio pozitivan.

3. Osoba ovlaštena za uzorkovanje, uzorke iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka dostavlja u laboratorij poštom, najkasnije u roku 24 sata od provedenog uzorkovanja, a temperatura unutar prenosivog hladnjaka sa uzorkom mora biti niža od 10 °C u roku od 4 sata od uzorkovanja.

4. Ukoliko su vrijednosti rezultata pretraga u oba uzorka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka 230 MPN *E. coli* i niže, veterinarski inspektor rješenjem ukida daljnju obvezu pročišćavanja školjkaša izlovljenih i/ili sakupljenih u odnosnoj zoni u centrima za pročišćavanje ili zonama za ponovno polaganje, a zona zadržava status razreda A.

5. Ukoliko je u jednom od uzoraka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka vrijednost rezultata pretrage viša od 230 MPN *E. coli*, postupa se sukladno rješenju iz točke 2. ovoga stavka, te donosi rješenje o razvrstavanju proizvodne zone u odgovarajući mikrobiološki razred sukladno rezultatu pretrage i u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkama 4. i 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

6. U slučaju iz točke 4. ovoga stavka, ukoliko u jednom od sljedećih službenih mjesečnih uzorkovanja u odnosnoj zoni, u razdoblju od tri mjeseca od kada je utvrđen rezultat pretrage u rasponu više od 230 do 4600 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, vrijednost rezultata pretrage bude viša od 230 MPN *E. coli*, veterinarski inspektor odmah, bez dodatnog uzorkovanja, donosi rješenje kojim proizvodnu zonu razvrstava u odgovarajući mikrobiološki razred sukladno rezultatu pretrage u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkama 4. i 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

7. Ukoliko, nakon tri uzastopna službena mjesečna uzorkovanja u odnosnoj zoni, vrijednost rezultata pretraga udovoljava propisanim zahtjevima za razvrstavanje u viši mikrobiološki razred, veterinarski inspektor donosi rješenje o razvrstavanju u odgovarajući razred u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkom 3. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

*Mikrobiološko onečišćenje kod kojeg se vrijednost rezultata pretraga nalazi u rasponu više od 4600 do 46000 MPN *E. coli*, u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine*

Članak 5.

1) Kada službeni laboratorij u uzorku uzorkovanom u proizvodnoj zoni mikrobiološkog razreda A ili B utvrdi vrijednost rezultata pretrage u rasponu više od 4600 do 46000 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine obavezan je o nalazu, odmah po saznanju, obavijestiti nadležnu ispostavu veterinarske inspekcije, a najkasnije 24 sata od završene pretrage dostaviti i nalaz.

2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka:

1. Veterinarski inspektor o nalazu u odnosnoj zoni odmah po saznanju obavještava registrirane proizvođače i sakupljače, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije.

2. Odmah po dostavi nalaza od strane službenog laboratorija iz stavka 1. ovoga članka, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim naređuje:

– zabranu stavljanja u promet školjkaša namijenjenih javnoj potrošnji izlovljenih i/ili sakupljenih u odnosnoj zoni bez prethodnog pročišćavanja u zoni za ponovno polaganje, osim školjkaša namijenjenih preradi u objektima za preradu u kojima se obrađuju na način koji osigurava uklanjanje patogenih mikroorganizama dopuštenim metodama u skladu sa Prilogom III. Odjeljkom VII. Poglavljem II. Dijelom A točkom 5. podtočkama (a) i (b) Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla;

– uzorkovanje školjkaša, 7. i 10. dana od dana uzorkovanja u kojem je nalaz bio pozitivan.

3. Osoba ovlaštena za uzorkovanje uzorke iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka dostavlja u laboratorij poštom najkasnije u roku 24 sata od provedenog uzorkovanja, a temperatura unutar prenosivog hladnjaka sa uzorkom mora biti niža od 10 °C u roku 4 sata od uzorkovanja.

4. Ukoliko su vrijednosti rezultata pretraga u oba uzorka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka više od 230 do 4600 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljuštune tekućine, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim naređuje obvezu pročišćavanja školjkaša izlovljenih i/ili sakupljenih u zonama za ponovno polaganje ili centrima za pročišćavanje, a proizvodnu zonu razvrstava u mikrobiološki razred B sukladno rezultatu pretrage u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkom 4. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

5. Ukoliko je u jednom od uzoraka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka vrijednost rezultata pretrage viša od 4600 do 46000 MPN *E. coli* postupa se sukladno rješenju iz točke 2. ovoga stavka, te veterinarski inspektor donosi rješenje o razvrstavanju proizvodne zone u mikrobiološki razred C sukladno rezultatu pretrage i u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkom 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

6. U slučaju iz točke 4. ovoga stavka, ukoliko u jednom od sljedećih službenih mjesečnih uzorkovanja u odnosnoj zoni, u razdoblju od tri mjeseca od kada je utvrđen rezultat pretrage u rasponu više od 4600 do 46000 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljuštune tekućine, vrijednost rezultata pretrage bude viša od 4600 do 46000 MPN *E. coli*, veterinarski inspektor, odmah, bez dodatnog uzorkovanja, donosi rješenje kojim:

– proizvodnu zonu razvrstava u mikrobiološki razred C sukladno rezultatu pretrage u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkom 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla;

– naređuje obvezno pročišćavanje u zonama za ponovno polaganje, osim školjkaša namijenjenih preradi u objektima za preradu u kojima se obrađuju na način koji osigurava uklanjanje patogenih mikroorganizama dopuštenim metodama u skladu s Prilogom III.

Odjeljkom VII. Poglavljem II. Dijelom A točkom 5. podtočkama (a) i (b) Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla.

7. U slučaju iz točke 4. ovoga stavka, ukoliko u jednom od sljedećih službenih mjesečnih uzorkovanja u odnosnoj zoni, u razdoblju od tri mjeseca od kada je utvrđen rezultat pretrage u rasponu više od 4600 do 46000 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, vrijednost rezultata pretrage bude viša od 46000 MPN *E. coli*, veterinarski inspektor bez dodatnog uzorkovanja, donosi rješenje kojim zabranjuje izlov i/ili sakupljanje u odnosnoj zoni.

8. Ukoliko nakon tri uzastopna službena mjesečna uzorkovanja u odnosnoj zoni, vrijednost rezultata pretraga udovoljava propisanim zahtjevima za razvrstavanje u viši mikrobiološki razred, veterinarski inspektor donosi rješenje o razvrstavanju u odgovarajući razred u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkama 3. i 4. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

Mikrobiološko onečišćenje kod kojeg je vrijednost rezultata pretrage viša od 46000 MPN E. coli, u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine

Članak 6.

1) Kada službeni laboratorij u uzorku uzorkovanom u proizvodnoj zoni utvrdi vrijednost rezultata pretrage više od 46000 MPN *E. coli* u 100 g mesa školjkaša i međuljušturine tekućine, obavezan je o nalazu odmah po saznanju, obavijestiti nadležnu ispostavu veterinarske inspekcije, a najkasnije 24 sata od završene pretrage dostaviti i nalaz.

2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka:

1. Veterinarski inspektor o nalazu u odnosnoj zoni odmah po saznanju obavještava registrirane proizvođače i sakupljače, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije.

2. Odmah po dostavi nalaza od strane službenog laboratorija iz stavka 1. ovoga članka, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim naređuje:

– zabranu stavljanja u promet školjkaša izlovljenih i/ili sakupljenih u odnosnoj zoni;

– uzorkovanje školjkaša 7. i 10. dana od dana uzimanja uzorka čiji je nalaz bio pozitivan.

3. Osoba ovlaštena za uzorkovanje uzorke iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka dostavlja u laboratorij poštom najkasnije u roku 24 sata od provedenog uzorkovanja, a temperatura unutar prenosivog hladnjaka s uzorkom mora biti niža od 10 °C u roku od 4 sata od uzorkovanja.

4. Ukoliko su vrijednosti rezultata pretraga u oba uzorka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka niže od 46000 MPN *E. coli* veterinarski inspektor donosi rješenje o razvrstavanju proizvodne zone u mikrobiološki razred sukladno rezultatu pretrage u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkom 3., 4. i 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

5. Ukoliko su vrijednosti rezultata pretraga u jednom od uzoraka iz točke 2. podstavka 2. ovoga stavka više od 46000 MPN *E. coli* veterinarski inspektor rješenjem zabranjuje izlov i/ili sakupljanje u odnosnoj zoni.

6. Ukoliko nakon tri uzastopna službena mjesečna uzorkovanja u odnosnoj zoni vrijednost rezultata pretraga svih uzoraka udovoljava propisanim zahtjevima za razvrstavanje u viši mikrobiološki razred, veterinarski inspektor donosi rješenje o razvrstavanju u odgovarajući razred u skladu s Prilogom II. Poglavljem II. Dijelom A točkama 3. 4. i 5. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla.

Članak 7.

Veterinarski inspektor o svakoj promjeni mikrobiološkog razreda zone proizvodnog područja obavještava Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja – Upravu za veterinarstvo, registrirane proizvođače i sakupljače u odnosnoj zoni, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije.

Poglavlje 4. ONEČIŠĆENJE BIOTOKSINIMA

Članak 8.

Onečišćenje živih školjkaša biotoksinima

1) Kada službeni laboratorij u službenom uzorku živih školjkaša utvrdi vrijednost rezultata pretrage pozitivnu na biotoksine obvezan je o nalazu odmah po saznanju, obavijestiti nadležnu ispostavu veterinarske inspekcije, a najkasnije 24 sata od završene pretrage dostaviti i nalaz.

2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka veterinarski inspektor:

1. Odmah po saznanju obavještava registrirane proizvođače i sakupljače u odnosnoj zoni/području, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije, sanitarnu inspekciju, područne domove zdravlja, nadležni Zavod za javno zdravstvo, županijske jedinice Hrvatske obrtničke komore, Ministarstvo unutarnjih poslova – Pomorsku policiju te Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja – Upravu za veterinarstvo.

2. Donosi odmah usmeno rješenje, a u pismenom obliku najkasnije 24 sata od zaprimanja obavijesti o pojavi biotoksina u mesu školjkaša, kojim naređuje:

– zabranu izlova i/ili sakupljanja te promet i stavljanje na tržište živih školjkaša u odnosnoj zoni/području;

– uzorkovanje živih školjkaša radi pretrage na biotoksine u mesu školjkaša u odnosnoj zoni/području, svakih 48 sati, dok količina biotoksina u živim školjkašima ne udovolji zdravstvenim uvjetima za žive školjkaše određenima Prilogom III. Odjeljkom VII. Poglavljem V. Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla.

3) Kada se u službenim uzorcima živih školjkaša u kojima je utvrđen pozitivan nalaz na biotoksine uzetim u razmaku od najmanje 48 sati iz zone/područja u kojoj je zabranjen izlov i/ili sakupljanje, utvrde 2 uzastopna rezultata sa razinom biotoksina nižom od propisom utvrđene granice, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim dozvoljava izlov i/ili sakupljanje u odnosnoj zoni/području te o tome obavještava subjekte navedene u točki 1. ovoga stavka.

4) Ukoliko se propisano sedmodnevno uzorkovanje vremenski podudara sa uzorkovanjem svakih 48 sati u skladu s stavkom 2. točkom 2. podstavkom 2. ovoga članka uzima se jedan uzorak.

Članak 9.

Onečišćenje živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa biotoksinima

1) Kada službeni laboratorij u službenom uzorku živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa utvrdi vrijednost rezultata pretrage pozitivnu na biotoksine obvezan je o nalazu, odmah po saznanju obavijestiti nadležnu ispostavu veterinarske inspekcije, a najkasnije 24 sata od završene pretrage dostaviti i nalaz.

2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka veterinarski inspektor:

1. Odmah po saznanju obavještava registrirane proizvođače i sakupljače u odnosnoj zoni/području, odgovorne osobe u odobrenim centrima za pročišćavanje i otpremnim centrima te ovlaštene veterinarske organizacije, sanitarnu inspekciju, područne domove zdravlja, nadležni Zavod za javno zdravstvo, županijske jedinice Hrvatske obrtničke komore, Ministarstvo unutarnjih poslova – Pomorsku policiju te Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja – Upravu za veterinarstvo.

2. Donosi odmah usmeno rješenje, a u pismenom obliku najkasnije 24 sata od zaprimanja obavijesti o pojavi biotoksina u mesu bodljikaša, plaštenjaka ili morskih puževa, kojim naređuje:

– zabranu izlova i/ili sakupljanja te promet i stavljanje na tržište živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa iz odnosne zone/područja;

– uzorkovanje živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa radi pretrage na prisustvo biotoksina u zoni/području u kojoj je zabranjen izlov i/ili sakupljanje, prema važećem Planu praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša.

3) Kada se u službenim uzorcima živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa u kojih je utvrđen pozitivan nalaz na biotoksine utvrde 2 uzastopna rezultata s razinom biotoksina nižom od propisom utvrđene granice, veterinarski inspektor donosi rješenje kojim dozvoljava izlov i/ili sakupljanje u odnosnoj zoni/području te o tome obavještava subjekte navedene u stavku 2. točki 1. ovoga članka.

Članak 10.

1) Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja – Uprava za veterinarstvo sastavlja i redovito ažurira popis zona proizvodnih područja s podacima o mikrobiološkom razredu u koji je zona razvrstana.

2) Popis iz stavka 1. ovoga članka objavljen je na web-stranici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja.

Članak 11.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: NP 322-01/09-01/114

Urbroj: 525-06-2-0548/09-2

Zagreb, 23. rujna 2009.

Ministar
Petar
Čobanković, v. r.